

استاد دادیازاده عالمی ناشناخته بود/ تبجر در کلام، فلسفه و اخلاق

حجت الاسلام واحدجوان گفت: مرحوم استاد شیخ علی دادیازاده در ادبیات عربی، شعر، فقه، حدیث، کلام، فلسفه، اخلاق، تفسیر و برخی از علوم غریبه، استاد و عالم بودند.

حجت الاسلام واحدجوان گفت: مرحوم استاد شیخ علی دادیازاده در ادبیات عربی، شعر، فقه، حدیث، کلام، فلسفه، اخلاق، تفسیر و برخی از علوم غریبه، استاد و عالم بودند.

حجت الاسلام وحید واحدجوان، مدیر گروه اخلاق و منابع اسلامی دانشکده معارف و اندیشه اسلامی دانشگاه تهران به مناسبت ارتحال عالم و واعظ مشهور تبریزی، مرحوم حجت الاسلام شیخ علی دادیازاده در گفتگو با خبرنگار مهر گفت: بنده، شایستگی سخن گفتن درباره مرحوم حاج آقای دادیازاده را ندارم. بهتر بود از انسان های شایسته درباره ایشان مصاحبه می شد؛ اما از این جهت که ایشان حق استادی به گردن بنده دارند، وظیفه می بینم نکاتی در حد فهم و درک خودم عرض می کنم.

وی ادامه داد: مرحوم استاد شیخ علی دادیازاده، از علمای معروف و برجسته تبریز بودند. در ادبیات عربی، شعر، فقه، حدیث، کلام، فلسفه، اخلاق، تفسیر و برخی از علوم غریبه، استاد و عالم بودند. این علومی که عرض کردم، بنده خودم مطلع هستم و از ایشان استفاده کرده ام، حالا در علوم دیگر هم ورود داشتند یا نه، شاید بنده مطلع نباشم. آنچه بنده می دانم اینهاست. از اساتید برجسته ای مانند مرحوم استاد مطهری (رحمت الله علیه) و حضرت آیت الله فاضل لنکرانی (رحمت الله علیه) استفاده کرده بودند.

وی افزود: یادم هست در اوایل طلبگی از حضرت آیت الله سبحانی (حفظه الله) سوالی پرسیدم که مربوط به فلسفه و کلام می شد. عرض کردم شما قاعده «الواحد لا یصدر منه الا الواحد» را می پذیرید یا نه؟ حضرت استاد دادیازاده هم آنجا تشریف داشتند و حضرت آیت الله سبحانی به من فرمودند از حاج آقای دادیازاده بپرسید، ایشان پاسخ می دهند. شاید جناب ایشان، با این کار من را به استفاده بیشتر علمی از استاد دادیازاده سوق دادند.

حجت الاسلام وحید واحدجوان گفت: متأسفانه برخی از علما، در زمان حیاتشان ناشناخته می مانند. مرحوم حاج آقای دادیازاده، از علمایی بودند که گرچه در تبریز همه مؤمنان و اهل مسجد و منبر، ایشان را می شناختند اما می توانم ادعا کنم در بیشتر موارد، شناخت از ایشان، در حد مسجد و منبری مشهور بود؛ حتی حوزه علمیه تبریز هم قدر ایشان را آنچنان که لازم بود، ندانست و در طول اقامت ایشان در تبریز، در مدت بسیار کمی از ایشان بهره بُرد.

وی افزود: حوزه علمیه تبریز می توانست در دروس فقه، تفسیر، حدیث، کلام، اخلاق و مانند آن از مرحوم استاد دادیازاده بهره های بیشتری ببرد. همچنین دانشگاه تبریز در برخی از مقاطع تحصیلی ارشد و دکتری فقه، حدیث، تفسیر و مانند آن می توانست بهره ها ببرد که این اتفاق نیفتاد. استاد دادیازاده به بنده این را نقل کردند که حضرت آیت الله سبحانی از ایشان خواسته بودند که به شهر مقدس قم و مؤسسه امام صادق علیه السلام هجرت کنند و کرسی تدریس کلام را به عهده بگیرند اما شرایط زندگی مرحوم استاد، اجازه نداد این دعوت را بپذیرند. از این رو، علمیت ایشان برجسته بود اما افسوس که این علمیت به عللی، در حجاب ماند.

حجت الاسلام وحید واحدجوان گفت: ایشان در زندگی، مشکلاتی داشتند که برای مردم باور نکردنی است. بنده نمی خواهم به این مسأله ورود پیدا کنم، شاید روح مطهرشان و خانواده محترمشان رضایت نداشته باشند. اجمالا عرض می کنم مشکلات و سختی هایی که ایشان و خانواده محترمشان متحمل شدند قابل تصور برای هر کسی نیست. اما مهم این است که بدانیم صبر جمیل داشته و دارند، راضی به رضای الهی اند.

وی ادامه داد: بنده وقتی روایاتی که درباره مشکلات دنیوی یک مؤمن هست را می خوانم، مرحوم استاد دادیازاده به ذهنم می آید اما با همه مشکلات موجود، عبد مخلص خدا بودند. اینکه در روایات هست که دنیا زندان مؤمن است و بعد از مرگ، مؤمن نجات می یابد و راحت می شود و به عالمی که همواره سرور و خوشی است وارد می شود، در مرحوم دادیازاده مصداق دارد. واقعا دنیا برای ایشان زندان بود.

وی افزود: از حضرت عیسی علیه السلام سؤال شد که با چه کسی همنشین باشیم؟ فرمودند: «من یدگرکم الله رؤیته

و یزید فی علمکم منطقه و یرغبکم فی الاخرة عمله» یعنی در مجلس کسی حضور یابید که دارای سه ویژگی باشد: اول: دیدار او شما را به یاد خدا اندازد. دوم: گفتار و اندیشه او بر منطق و دانش شما بیفزاید و سوم: کردار او شما را به آخرت تشویق کند.

وی اظهار داشت: بعید می دانم کسی با مرحوم حاج آقای دادیزاده همنشین شده باشد و این ویژگی ها را در ایشان ندیده باشد. مرحوم استاد دادیزاده بسیار متقی بودند، اهل معنا و معنویت بودند، اهل عبادت های طولانی بودند، عبادت های کمی و کیفی زیادی انجام می دادند، نمازهای بسیار با کیفیتی می خواندند، مناجات ها و دعاها را روح بخش زیادی می خواندند. از جمله علمایی بودند که با ادعیه معصومین علیهم السلام، انس و بیضه ای داشتند. شما امکان نداشت در نماز جماعت ایشان حاضر شوید و تفاوت را احساس نکنید. چند مثال بزنم: ایشان بیش از 50 سال اهل نماز شب، نماز جماعت صبح و ظهر و مغرب بودند. تقریباً یک ساعت زودتر از اذان مغرب به مسجد می آمدند و قرآن می خواندند و اگر احیاناً کسی سؤال یا مشورتی داشت در این زمان می توانست مراجعه کند و از ایشان استفاده کند.

حجت الاسلام وحید واحدجوان گفت: ایشان می فرمود برای همه امامان و مادران امامان، تک تک و بارها ختم قرآن می کنم. برای ملائکه مثلاً حضرت جبرئیل، میکائیل و ... ختم قرآن کرده بودند. می فرمود برای ملک الموت چندین ختم قرآن کرده ام که در زمان قبض روحم، با من مدارا کند. چنین روحیاتی داشتند و این روحیات در کمتر کسی پیدا می شود.

وی ادامه داد: محب واقعی اهل بیت علیهم السلام بودند، شیعه راستین بودند، روضه های بسیار سوزناکی می خواندند، در مجالس حسینی و دعا و مناجات چنان گریه می کردند که باورش برای کسی که ندیده است، سخت است، همه را تحت تأثیر قرار می دادند. می توانم ادعا کنم، نظیرش را تا کنون ندیده ام. به امر به معروف و نهی از منکر اهمیت می دادند، خیلی برایشان این مسأله مهم بود. می گفتند برخی امر به معروف هائم را با دهها سال عبادت فردی عوض نمی کنم. به حجاب شرعی، حساس بودند و خیلی تأکید داشتند. به پرهیز از موسیقی های لهوی و گناه آمیز، سفارش فراوانی می کردند. حالات معنوی و همین روحیات ایشان را در همین اعلامیه ترجمی که با دستخط خود نوشته اند، می توان متوجه شد. بنده معتقدم هر کسی ایشان را می شناخت بر پاکی و طهارت و خلوص و معنویت ایشان اقرار می کند. من اگر بخواهیم در یک جمله ایشان را وصف کنم اینگونه می گویم که آنچه درباره حالات معنوی علمای برجسته قدیم در کتابها شنیده بودم، در ایشان دیدم.

وی افزود: شهر تبریز و کشور ایران، عالم و واعظ بزرگی را از دست داد. مؤمنان تبریز و خطه آذربایجان، هیچگاه مواعظ، خطابه ها، دروس، روضه ها، گریه ها، نمازها، اعتکاف ها و مراسم شبهای قدر حاج آقای دادیزاده را فراموش نخواهند کرد.

وی در پایان گفت: به گمانم مؤمنان تبریز با من هم عقیده باشند که تصور تبریز بدون حاج آقای دادیزاده، سخت و دشوار و غم انگیز است. بنده به نوبه خود، مصیبت و ضایعه ارتحال این عالم ربانی را به خانواده محترم ایشان، امام جمعه عزیز و محبوب تبریز، علما، شاگردان، ارادتمندان و همه مردم مؤمن تبریز و ایران تسلیت عرض می کنم و به روح شریف ایشان سلام و درود می فرستم.